

26. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА В ПРОЦЕСІ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

М.А. Шереметинський

Національний університет харчових технологій

Інвестиційний проект фармацевтичного підприємства передбачає розробку проекту з розбивкою в часі та просторі, тобто коли певні етапи бізнес-проекту

закріплюються за певними строками виконання для цього використовується календарний план, при цьому в першу чергу визначається загальна планова тривалість проекту, тобто його життєвий цикл, далі всі роботи по реалізації бізнес проекту розбиваються на етапи.

Порядок та етапи розробки інвестиційного проекту фармацевтичного підприємства, виконуються згідно з методичними рекомендаціями Міністерства економіки України.

Очевидно, що розробка бізнес-проекту починається з формування ідеї, яка повинна бути детально описана в подальшому для визначення чи прийнятна вона до реалізації і чи є комерційно вигідною. Для цього проводиться попередня оцінка проекту.

Якщо проект прийнятний і має комерційну цінність, проводиться більш детальна оцінка проекту, і враховуються всі показники, що характеризують проект. Якщо виникають певні зауваження, то до проекту вносяться певні поправки та зміни у разі неможливості реалізації змін проект може бути відхилений. Якщо всі корективи внесені то проект може бути представлений на розгляд інвесторів і може йти мова про його фінансування та втілення в життя.

Виконання робіт бізнес-проекту потребує економічних ресурсів з яких формується вартість певних етапів. Для визначення необхідної величини економічних ресурсів для виконання проекту потрібно визначити витрати по кожному етапу. Вони складаються з вартості придбаних чи створених активів: обладнання, споруд послуг сторонніх організацій, матеріалів, робіт по монтажу і т.п.

Таким чином, знаючи приблизно по роках всі витрати та надходження від продажу продукції, можна зіставити їх по кожному року. Якщо очевидно, що витрати значно перевищують надходження (тобто проект збитковий), можливо розглянути зміни та поправки до проекту, які можуть докорінно змінити співвідношення витрат та надходжень на користь останніх. У цьому разі знов по тій самій схемі проводять оцінку витрат та надходжень. Якщо ж поправки неможливі, або вони не змінюють співвідношення між витратами та надходженнями, то проект визнається первісно збитковим і до нього більше не повертаються.

Після вивчення кон'юнктури ринку і попиту на продукцію, що буде вироблятися в процесі реалізації проекту, а також прогнозування обсягу продаж по роках починається розробка детальної виробничої програми. В ній визначаються рівні виробництва, які повинні бути забезпечені в певні періоди часу для максимального заповнення ринку товарами і одержання найбільшої виручки від продаж. В зв'язку з цим виробнича програма повинна напряму пов'язуватись з уточненими обсягами продаж.

На основі виробничої програми розраховується виробнича потужність фармацевтичного підприємства, під якою розуміється обсяг виробництва продукції, що може бути забезпечений за певний період часу при заданих її асортименті, якості і режимі роботи підприємства.

При розрахунках виробничої потужності слід уважно слідкувати, як виробнича потужність впливає на виробничі витрати на одиницю продукції.

Слід також враховувати терміни освоєння виробничої потужності і, в залежності від цього, визначати обсяги виробництва по роках експлуатації проекту.

Для нормального функціонування запроєктованого виробництва важливою умовою є забезпечення матеріалами, сировиною та іншими ресурсами.

Для оцінки забезпеченості проекту різноманітними ресурсами необхідно:

- визначити види і кількість матеріалів, сировини та комплектуючих виробів, що перероблятимуться;
- вивчити ринок відповідних матеріалів, сировини та комплектуючих виробів і підібрати такі умови їх постачання, які будуть найбільш сприятливі стосовно якості, кількості, вартості, доступності та надійності поставок;

- передбачити альтернативний варіант забезпечення кожним видом ресурсів;
- розрахувати можливі втрати матеріалів і сировини при транспортуванні і зберіганні;
- скласти оптимальну програму поставок матеріалів, сировини і устаткування, яка б задовольняла умовам якості, кількості і вартості.

Слід по кожному виду ресурсів, таких як електроенергія, вода, теплоенергія, визначити джерела постачання та їх доступність, надійність, можливий вплив роботи державної електромережі на роботу підприємства, вплив перебоїв у забезпеченні ресурсами.

Необхідно проаналізувати і зробити оцінку стану транспортних зв'язків (автомобільного, залізничного тощо), наявність ліній енергопостачання, трубопроводів для води та інших ресурсів.

Розробка інвестиційного плану фармацевтичного підприємства складна та кропітка робота, що потребує значних знань в галузі та матеріальних ресурсів для продуктивної реалізації розробленого проекту в життя.